

Otvaranje – poruka P. Simića (kolege, prijatelja, profesora i stručnjaka za položaj SRB u međunarodnim odnosima) – rani odlazak = memento u 2 nivoa:

a) svi smo prolazni; b) na fakultetu ostaje njegova atraktivna poruka (slobodna SRB u slobodnoj i integrisanoj Evropi), treba je dalje promovisati i čuvati.

Istorijska uloga – dovršiti integraciju Evrope u njenim geografskim granicama.

- završetak implementacije ideje R. Schumana (1950) = proširenje zone stabilnosti i prosperiteta za region zapadnog Balkana.

- Region ZB - jasna EU perspektiva nakon teške prošlosti (potvrđeno u EU dokumentima) zasnovana na dobrovoljnosti, demokratiji i pravilima.

- ali potrebne su reforme (političke, ekonomске, socijalne). Članstvo je konačni ishod napora.

- To nije malo! Neke zemlje ju nemaju (Moldavija, Gruzija). Nema bolje alternative.

- Najteži element – pomak u mentalnom sklopu na individualnom nivou i otklon od stereotipa.

- Učite od drugih! – Slovačka je primer u dobrom i lošijem smislu.

Promene SRB – načelne promene = prihvatanje vrednosti EU (saradnja sa ICTY, jačanje regionalne saradnje, odgovoran pristup izazovima EU: a) migracioni talas; b) verski ekstremizam i terorizam).

- SRB ispunjava postavljene zadatke i takođe je timski igrac u kriznim situacijama (zadnji izveštaj EK).

- Potvrda napora = otvaranje prva dva pregovaračka poglavlja (*pogl. 32 – finansijska kontrola i pogl. 35 – razne uključujući odnose sa Kosovom*) krajem prošle godine.

1/ Kvalitet iznad brzine – Pitanje nije da li, već kada će SRB postati član EU.

- Kvalitet je važniji od brzine napredovanja + aktuelni proces evropskih integracija je zahtevniji nego što je bio u prošlosti (EU je izvukla pouku iz sopstvenih grešaka kao BG i RO) = primiče samo državu na nivou uporedivom sa ostalim zemljama članicama EU.

- Strogoća je i u korist kandidatima – nakon ulaska u EU neće doživeti šok.

- Svi uslovi i reforme zahtevane od strane EU su pre svega doprinos za samu kandidatsku državu – približiti se životnom standardu u EU.

2/ Vladavina prava – Pooštravanje pravila = veća pažnja (nezavisnost sudstva, borba protiv org. kriminala i korupcije, poštovanje ljudskih prava).

- razlog: a) to su ključne vrednosti zajedničke za sve zemlje članice; b) dobro funkcionisanje vladavine prava neophodno za efikasno funkcionisanje društva, razvoja privatnog sektora ili preduzetništva.

- Pažnja EU već otpočetka procesa pristupanja; kandidat mora neprestano napredovati.

- 2016.godina – napor da se otvore poglavlja iz oblasti vladavine prava (*pogl. 23 – sudstvo i osnovna prava i pogl. 24 – pravda, sloboda i bezbednost*).

- Nedostatak napretka = potencialno kočenje procesa pristupanja u drugim oblastima.

- Sastavni deo vladavine prava - aktivno civilno društvo (upozorava na postojeće nedostatke).

- Ključna uloga mladih ljudi – otvorenost i nepristranost vodi odgovornom upravljanju javnih stvari i efikasnijim reformama.

3/ Kosovo – karakteristična stvar za srpski proces pristupanja = normalizacija odnosa sa Kosovom.

- EU neće primiti državu koja nema izmirene odnose u regionu (slučaj Kipar).

- Nije obavezno priznati Kosovo (5 članskih zemalja uključujući Slovačku ga takođe nisu

priznale); EU hoće dogovor SRB i KS oko funkcionisanja u oblastima sa dometom na svakodnevni život (diplome, tablice, sudstvo).

= Nijedan dokument EU direktno ne zahteva priznavanje, ali u okviru pravno obavezujućeg sporazuma opšte uredjenje odnosa sa Kosovom.

Zaključak – EU nije savršena (ni države ni porodice nisu); ali savršenstvo je neprijatelj dobrog. EU je dobra struktura za našu budućnost.

- Trenutno geopolitičko okruženje izaziva sumnje + nezapamćene EU izazove unutar sebe i u komšiluku = pitanje, zašto SRB treba da postane država članica sada, u vreme krize EU?

- Odgovor: razumevanje vrednosti EU - a) mir i stabilnost u državama članicama; b) slobodno kretanje robe, lica, kapitala i usluga; c) prosperitet, inovacije, jednakost šansi; d) zamena sopstvenog (privatnog) interesa zajedničkim; e) unošenje vrednosti i pravila u međunarodne odnose; f) glasniji glas za EU u globalnim pitanjima.

- SRB ima sve preduslove za članstvo, ali potreba sačuvanja trenutnog proevropskog puta (vlada mora aktivno objašnjavati prednosti članstva svim starosnim grupama; mlađi ljudi bi joj trebali pomagati).

- Tokom SK PRES lično angažovanje da pristupni pregovori SRB napreduju.